

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni

(Sayı 35/19, 6 Eylül 2019)

Geçen hafta neler oldu?

*** İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu görevden alınan belediye başkanlarıyla Diyarbakır'da biraraya geldi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, İmamoğlu'nu hedef aldı. İçişleri Bakanı da görevden alma tehdidinde bulundu. Kayyım protestoları üçüncü haftasında sürerken eylem yasağı ilan edilen kentlere Mersin, Aydın, Bursa ve Muş da eklendi.

*** Baroların Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nda yapılması nedeniyle protesto ettiği adli yıl açılışı töreninde yargının kendi işleyişinde bağımsız olduğunu söyleyen Cumhurbaşkanı Erdoğan "provokatörlük" ile suçladığı baroların yönetimlerine müdahale sinyali verdi.

*** "Hakimlerin ve Yargının Bağımsızlığı Tehdit Altında" başlıklı bir yazılı değerlendirme yapan Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Dunja Mijatovic, Türkiye'de yargının bağımsızlığının ciddi şekilde aşıldığını söyledi.

*** Erdoğan "güvenli bölge" konusunda Eylül'ün sonuna kadar süre verdi, aksi takdirde fiili olarak uygulamaya başlanacağını ilan etti. Avrupa ülkelerini de mültecilerle tehdit etti, "Ya destek verin ya da kapıları açmak zorunda kalırız" dedi. Erdoğan'ın Suriye ile ilgili sözlerinin ardından dolar/TL kuru 5.70 düzeyini geçti.

*** Erdoğan "Benim faize alerjim var, daha da düşecek. Onunla beraber enflasyon da düşüyor" dedi. Resmi rakamlara göre Ağustos'ta yıllık enflasyon yüzde 15,01 ile 15 ayın en düşük seviyesine geriledi. Gelen zamlar ve fiyatlardaki artışa karşı enflasyonda düşüş yaşanırken, ekonomistlere göre TÜİK'in açıkladığı rakamlarda bir tutarsızlık var.

*** Erdoğan Türkiye'nin nükleer silaha sahip olma konusunda çalışma yaptığını açıkladı; "Birilerinin elinde nükleer başlıklı füze var ama benim elimde nükleer başlıklı füze olmasın! Ben bunu kabul etmiyorum" dedi.

*** RTÜK'e internet yayınlarına geniş denetim ve sansür yetkisi getiren yönetmelik uygulanmaya başlandı. Yüzbinlerce site, haber ve paylaşımın erişime engelli olduğu Türkiye'de, şimdi de Film/dizi platformlarından, televizyon/radyo ve haber kaynaklarına kadar internet yasaklarının ve sansürün kapsamı daha da genişletildi.

Selahattin Demirtaş hakkında tahliye kararı

HDP'nin önceki dönem Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş hakkında, AİHM'in daha önce verdiği "tahliye edilmeli" kararını uygulamayan Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi, 18 Eylül'de AİHM Büyük

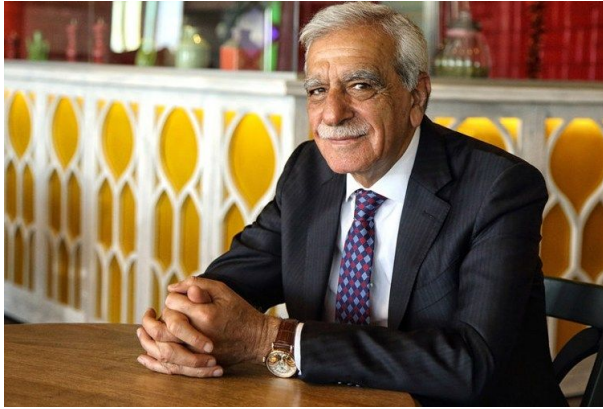
Daire’de bir kez daha görülecek başvuru öncesi tahliye kararı verdi. Savcılık tahliye kararına itiraz etti, AİHM kararına rağmen tutuklamanın ölçülü bir tedbir olduğunu ileri sürdü. Kasım 2018’de verilen “ihlal kararı”nı mahkeme tanımamış ve Demirtaş’ı tahliye etmemişti. 14 gün sonra da, başka bir davadan aldığı hapis cezası istinaf kararıyla kesinleşen Demirtaş’ın cezaevindeki statüsü “tutuklu”dan “hükümlü”ye çevrilmişti.

Kayyum operasyonları: 41 eski belediye başkanına hapis cezası

31 Mart’taki yerel seçimlerden önce görevlerinden uzaklaştırılan 94 HDP’li belediye başkanından 41’i, toplam 237 yıl hapis cezasına çarptırıldı. İçişleri Bakanlığı’ndan yapılan açıklamada, 52 eski belediye başkanının mahkemelerdeki yargılama sürecinin devam ettiği ve bir kişi hakkında ise beraat kararı çıktığı bildirildi.

OHAL kararnamesiyle verilen yetkiyle görevden alınan ve yerlerine valiler, vali yardımcıları ve kaymakamlar atanan seçilmiş yerel yöneticilerin 20’si tutuklu, 8’i hakkında da yakalama kararı bulunuyor.

Ahmet Türk hakkında ‘eşbaşkanlık’ soruşturması

Görevden alınan Mardin Büyükşehir Belediye Eşbaşkanı Ahmet Türk hakkında belediye yönetimindeki “eşbaşkanlık” uygulamasıyla ilgili soruşturma başlatıldı. Seçilmiş bir yerel yönetici olan Mardin Büyükşehir Belediyesi Eşbaşkanı Necla Figan Altındağ’ın belediyenin yönetiminde görev almasının “suç” olduğu öne sürüldü.

CHP İstanbul İl Başkanı Kaftancıoğlu'na 9 yıl 8 ay hapis cezası

CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu, sosyal medya paylaşımları nedeniyle İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi’nde yargılandığı davada “Cumhurbaşkanına hakaret”, “örgüt propagandası”, “kamu görevlisine hakaret”, “haklı kin ve düşmanlığa tahrik” ve “devleti aşağılama” suçlarından toplamda 9 yıl 8 ay hapis cezasına çarptırıldı. Ceza ertelenmedi.

ÖGİ: Bir ayda 15 gazeteci gözaltına alındı, 700 habere erişim engellendi

Özgür Gazeteciler İnisiyatifi'nin verilerine göre Ağustos ayında 15 gazeteci gözaltına alındı, 700 habere erişim engellendi. 2 gazeteciye soruşturma, 5 gazeteciye dava açıldı; 1 gazeteci 2 yıl 4 ay hapse mahkum edildi.

BirGün Gazetesi'ne açılan dava

“Fuat Avni” adlı twitter hesabından yapılan paylaşımlarla ilgili BirGün Gazetes’inde yayımlanan haberlere “örgüte yardım” suçlamasıyla dava açıldı. İddianamede gazetenin “FETÖ’nün algı operasyonuna katkı sunduğu” öne sürüldü.

Gazeteci Çağdaş Erdoğan “örgüt propagandası”ndan mahkum edildi

Sosyal medya paylaşımları nedeniyle yargılanan foto muhabiri Çağdaş Erdoğan, “zincirleme şekilde örgüt propagandası yapmak” suçundan 1 yıl 8 ay hapse mahkum edildi. Erdoğan, MİT’e ait olduğu iddia edilen binanın fotoğrafını çektiği gerekçesiyle 2 Eylül 2017’de tutuklanmış, davanın ilk duruşmasında ise tahliye

edilmişti. Mahkeme tutuklulukta geçen sürenin cezadan düşülmesine ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verdi.

Deniz Yücel’in savcıya hakaret ile suçlandığı davanın ilk duruşması görüldü

Die Welt muhabiri gazeteci Deniz Yücel’in 20 Şubat 2019 tarihinde “Gezi İddianamesi”ni eleştirdiği bir sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek “kamu görevlisine alenen hakaret” suçlamasıyla yargılandığı davanın ilk duruşması İstanbul 24. Asliye Ceza Mahkemesi’nde görüldü. Almanya’da yaşayan Yücel’in savunmasının

alınması için gereken talimatın gönderilmesine karar veren mahkeme heyeti, davayı 11 Haziran 2020 tarihine erteledi.

Barış Akademisyenleri'nin adliye mesaileri başladı

“Bu Suça Ortak Olmayacağız” bildirisinin imzacısı akademisyenlerin yeni adli yıldaki adliye mesaileri başladı. Anayasa Mahkemesi'nin verdiği ihlal kararı sonrası ilk beraat kararı geldi. İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi AYM kararı uyarınca İğdır Üniversitesi'nden Arş. Gör. Özlem Şendeniz'in beraatine karar verdi. 5 Aralık

2017'den bu yana hakkında dava açılan 791 bilim insanından 204'ü hakkında mahkumiyet kararı verilirken, geçtiğimiz adli yılın sona ermesinin ardından AYM Genel Kurulu, akademisyenlerle ilgili “hak ihlali” kararı vermişti.

15 habere erişim engeli

Kahramanmaraş 1. Sulh Ceza Hakimliği, Cağaloğlu Anadolu Lisesi Müdürü Necati Yener'in “öğrencilerin banka hesaplarına el koydurduğu” iddiasıyla ilgili 15 farklı habere erişim engeli getirdi. Yener'in talebiyle alınan kararın neden Maraş'taki bir hakimlikçe verildiği ise anlaşılmadı. Hızını

alamayan Sulh Ceza Hakimi Fox TV haberinin yaklaşık 2,5 dakikalık bir kısmını da yasaklamış. Ancak kararın dayandığı 5651 no'lu Kanun kapsamında böyle bir engelleme vermeye yetkisi yok.

İşkenceye değil fotoğrafını paylaşana dava

Urfa, Halfeti'de yaşanan işkencenin görüntülerini paylaşan Halkların Demokratik Kongresi (HDK) Ankara İl Eşsözcüsü Fatma Kılıçarslan'a dava açıldı. İşkenceci polisler hakkındaki soruşturmada herhangi bir ilerleme bulunmazken, Kılıçarslan işkenceye tepki gösterdiği

paylaşımı nedeniyle “halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etmek” ile suçlanıyor.

AIHM: “Öcalan siyasi irademdir” sözü ifade özgürlüğü

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AIHM), "Abdullah Öcalan siyasi irademdir" dilekçesi verdiği için 1 yıl 8 ay hapis cezasına çarptırılan Fehime Ete'nin başvurusunda Türkiye'yi “düşünce ve ifade

özgürlüğü ihlali”nden mahkum etti. Türkiye’nin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin (AİHS) 10. maddesini ihlalden 2 bin 500 Euro tazminat ve bin 780 Euro yargılama giderini ödemesine hükmedildi.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

Selahattin Demirtaş Davası

HDP eski Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş’ın ‘terör örgütü yöneticiliği’, ‘terör örgütü propagandası yapmak’, ‘toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasasına muhalefet’, ‘halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik’, ‘halkı kanunlara uymamaya tahrik’, ‘suç işlemeye tahrik ve suçu ve suçluyu övme’ suçlarından tutuklu yargılandığı davanın duruşması 2 Eylül’de görüldü.

MAHKEME: Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi

DURUŞMA SONUCU: Dosya kapsamında AİHM’in verdiği ihlal kararını uygulamayan mahkeme heyeti 18 Eylül’de AİHM Büyük Daire’de bir kez daha görülecek başvuru öncesi Demirtaş’ın tahliyesine karar verdi. Ancak hakkında başka bir dosyada kesinleşmiş hapis cezası bulunan Demirtaş özgürlüğüne kavuşamadı. Savcılık tahliye kararına itiraz etti. Davanın görülmesine 7, 8 ve 9 Ocak 2020’de devam edilecek.

ETHA-EHB Davası

Etkin Haber Ajansı muhabirleri İsmnaz Temel ve Havva Cuştan ile Ezilenlerin Hukuk Bürosu avukatlarının da aralarında bulunduğu tutuksuz yargılanan 23 kişi, “örgüt üyeliği” ve “örgüt propagandası” ile suçlandığı davanın 6. duruşması 3 Eylül’de görüldü.

MAHKEME: İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi

DURUŞMA SONUCU: Sanıklar hakkında uygulanan yurtdışına çıkış yasağının devamına hükmeden mahkeme heyeti, davanın 26 Kasım 2019 saat: 10:15’te görülmesine karar verdi.

Hrant Dink Cinayeti Davası

Agos Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hrant Dink’in öldürülmesinde sorumluluğu bulunan Emniyet, İstihbarat ve Jandarma görevlilerinin yargılandığı 76 sanıklı davanın 94. duruşması 3 gün süren oturumlarda görüldü.

MAHKEME: İstanbul 14. Ağır Ceza Mahkemesi

DURUŞMA SONUCU: Dönemin Vali Yardımcısı Ergün Güngör tanık olarak dinlendi. Güngör, öldürülmeden 2 yıl önce Dink’le MİT’in talebi üzerine görüştüklerini, görüşmede yer alan MİT çalışanlarını da Dink’e akrabaları olarak tanıttığını söyledi. Mahkeme heyetinin aylar önce tanık olarak dinlenilmesine karar verilen MİT çalışanları hakkında yazdığı talebe hâla cevap gelmedi. Duruşma, bülten hazırlandığı sırada devam etmekteydi.

Sözcü Gazetesi Davası

Sözcü gazetesi çalışanlarının ve yazarlarının “örgüte üye olmamakla birlikte terör örgütü adına suç işlemek”, “silahlı terör örgütünü yönetme” ve “örgüt propagandası yapmak” iddialarıyla yargılandığı davanın 9. duruşması 4 Eylül günü görüldü.

MAHKEME: İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi

DURUŞMA SONUCU: Karar çıkması beklenen duruşma, mahkeme heyetindeki iki hakimin izinli olması nedeniyle 28 Ekim 2019 saat 10:00’a ertelendi.

Çağdaş Erdoğan Davası

Foto muhabiri Çağdaş Erdoğan'ın sosyal medya paylaşımları nedeniyle yargılandığı davanın karar duruşması 5 Eylül günü görüldü. MİT'e ait olduğu iddia edilen sosyal tesislerin fotoğrafını çektiği gerekçesiyle gözaltına alınan Erdoğan, 2 Eylül 2017'de tutuklanmış, davanın ilk duruşmasında ise tahliye edilmişti.

MAHKEME: İstanbul 33. Ağır Ceza Mahkemesi

DURUŞMA SONUCU: Erdoğan'ı zincirleme şekilde "örgüt propagandası yapmak" suçundan 1 yıl 8 ay hapse mahkum eden mahkeme heyeti, dosya kapsamında tutuklu kaldığı sürenin cezadan düşülmesine ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verdi.

Deniz Yücel Davası

Die Welt muhabiri gazeteci Deniz Yücel'in 20 Şubat 2019 tarihinde "Gezi İddianamesi"ni eleştirdiği bir sosyal medya paylaşımı gerekçe gösterilerek "kamu görevlisine alenen hakaret" suçlamasıyla yargılandığı davanın ilk duruşması 5 Eylül'de görüldü.

MAHKEME: İstanbul 24. Asliye Ceza Mahkemesi

DURUŞMA SONUCU: Almanya'da yaşayan Yücel'in savunmasının alınması için gereken talimatın gönderilmesine karar veren mahkeme heyeti davayı 11 Haziran 2020 tarihine erteledi.

Canan Kaftancıoğlu Davası

Sosyal medya paylaşımları nedeniyle "Cumhurbaşkanına hakaret" "Türkiye Cumhuriyeti devletini alenen aşağılamak" ve "halkı kin ve düşmanlığa sevk etmek" gibi suçlamalarla 17 yıla kadar hapsi istenen CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu'nun yargılandığı davanın 3. duruşması 6 Eylül'de görüldü.

MAHKEME: İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi

DURUŞMA SONUCU: Kaftancıoğlu, "Cumhurbaşkanına hakaret", "örgüt propagandası", "kamu görevlisine hakaret, "haklı kin ve düşmanlığa tahrik" ve "devleti aşağılama" suçlarından toplamda 9 yıl 8 ay hapis cezasına çarptırıldı. Ceza ertelenmedi.

Barış Akademisyenleri Davaları

"Bu Suça Ortak Olmayacağız" bildirisinin imzacısı akademisyenlerin yeni adli yıldaki adliye mesaileri başladı. 5 ve 6 Eylül tarihlerinde İstanbul Adliyesi'ndeki 3 ayrı mahkemede 4 akademisyenin duruşmaları görüldü.

MAHKEME: İstanbul 23., 30. ve 36. Ağır Ceza Mahkemeleri

DURUŞMA SONUCU: Anayasa Mahkemesi'nin verdiği ihlal kararı sonrası "Barış akademisyenleri" davalarında ilk beraat kararı geldi. İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi AYM kararı uyarınca Iğdır Üniversitesi'nden Arş. Gör. Özlem Şendeniz'in beraatine karar verdi. 23. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşmalar 5 Kasım 2019'a, 30. Ağır Ceza Mahkemesi'ndeki duruşma ise 30 Eylül'e ertelendi.

GELECEK HAFTANIN DURUŞMALARI**Fikret Başkaya Davası**

Akademisyen - yazar Fikret Başkaya hakkında 7 Kasım 2016 tarihinde yayımlanan "Asıl Terör Devlet Terörüdür" başlıklı yazısı nedeniyle "örgüt propagandası" suçlamasıyla açılan dava...

TARİH: 10 Eylül saat: 09:30, Ankara 21. Ağır Ceza Mahkemesi

TV10 Çalışanlarına Açılan Dava

Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile kapatılan TV10 kameramanı Kemal Demir ve çalışanı Kemal Karagöz'ün "örgüte yardım" suçlamasıyla yargılandığı davanın üçüncü duruşması...

TARİH: 10 Eylül saat: 09:40, İstanbul 28. Ağır Ceza Mahkemesi

Yusuf Karataş Davası

Evrensel Gazetesi yazarı Yusuf Karataş'ın Demokratik Toplum Kongresi (DTK) soruşturması kapsamında katıldığı çalıştay, panel, basın açıklaması ve etkinlikler nedeniyle "silahlı örgüt kurmak ve yönetmek" iddiasıyla 22,5 yıla kadar hapis istemiyle açılan davanın altıncı duruşması...

TARİH: 11 Eylül, Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi

Ayşegül Doğan Davası

KHK ile kapatılan İMC TV'nin Program Koordinatörü Ayşegül Doğan hakkında gazetecilik faaliyeti kapsamında Demokratik Toplum Kongresi (DTK) yöneticileriyle yaptığı görüşmeler ve katıldığı etkinlikler nedeniyle "silahlı örgüt kurmak ve yönetmek" suçlamasıyla 22.5 yıla kadar hapis istemiyle açılan davanın üçüncü duruşması...

TARİH: 11 Eylül, Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi

Max Zirngast Davası

Avusturyalı gazeteci Max Zirngast ile Toplumsal Özgürlük Partisi Kurucu Meclis üyeleri Mithatcan Türetken, Hatice Göz ve Burçin Tekdemir'in "örgüt üyeliği" suçlamasıyla yargılandıkları davanın ikinci duruşması...

TARİH: 11 Eylül saat 09:15, Ankara 26. Ağır Ceza Mahkemesi

Veysel Ok Davası

Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği (MLSA) Eş Direktörü avukat Veysel Ok'un bir röportajı nedeniyle "devletin yargı organlarını aşağılamak" suçlamasıyla yargılandığı dava...

TARİH: 12 Eylül, İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesi

Cem Şimşek Davası

Ekonomi politikalarıyla ilgili Evrensel gazetesinde yayımlanan "Albayrak işçilere saldırı programının sinyalini verdi" başlıklı haber nedeniyle "hakaret ve iftira" ile suçlanan gazeteci Cem Şimşek'in yargılandığı davanın dördüncü duruşması...

TARİH: 12 Eylül, Bakırköy 2. Asliye Ceza Mahkemesi

Barış Akademisyenleri Davaları

Barış İçin Akademisyenler İnisiyatifi'nin "Bu Suça Ortak Olmayacağız" bildirisini imzalayan bilim insanları hakkında "terör örgütü propagandası" suçlamasıyla açılan davalar...

TARİH: 10 Eylül Saat: 09:30, İstanbul 26. Ağır Ceza Mahkemesi; 11 Eylül saat: 09:30, İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi; 11 Eylül saat: 14:30, İstanbul 36. Ağır Ceza Mahkemesi; 12 Eylül saat: 11:40, İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi; 12 Eylül saat: 11:45, İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi; 13 Eylül saat: 09:00, İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesi